

РЕЗЮМЕ НА ТЕМАТИЧЕН ПРОЕКТ ПО ДОГОВОР № 80-10-176/27.04.2020

на тема

ЕФЕКТИВНИ ПОДХОДИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОСТЪПНА СРЕДА И ЗА СТИМУЛИРАНЕ НА ИГРАТА НА ДЕЦАТА СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ КАТО ЕЛЕМЕНТ НА РАННАТА ИНТЕРВЕНЦИЯ И ПРЕДУЧИЛИЩНАТА ПОДКРЕПА

Ръководител: **доц. д-р Анна Константинова Трошева – Асенова**

Членове на екипа: *проф.д-н Мира Цветкова – Арсова, доц.д-р Екатерина Софрониева, гл.ас.д-р Диана Игнатова, гл.ас.д-р Елена Бояджиева – Делева, ас.д-р Маргарита Томова, ас.д-р Деница Кръстева, ас.д-р Христина Белева, гл.ас.д-р Пенка Шапкова, магистър Марина Калчева, студентите: Моника Рибарска и Ивелина Коева*

Проектът имаше поставени цели в 4 области, на които съответстват и постигнатите резултати:

1. Научно-изследователски цели и резултати

Преведен и адаптиран за български условия е инструментът за оценяване достъпността на играчки и игрови материали ТУЕТ. За целта бе направен двустранен превод на инструмента на български и английски език, експерти-участници в проекта, както и 12 външни експерти дадоха своята оценка за адаптиране на българската версия. Извън планираното в работната програма на проекта бе проведена оценка от потребители на 30 играчки, резултатите от която бяха анализирани.

Проведено е емпирично проучване на игровата среда в домовете на децата със СОП, резултатите от което бяха публикувани в научни сборници и използвани за основа при терапевтичната работа. Наред с това, проучването на литературни източници по проблема и екипната практическа консултативна и терапевтична дейност на членовете на екипа по проекта позволи подбора на ефективни стратегии за създаване на достъпна и стимулираща развитието на детето със СОП игрова среда, което отговаря на поставените цели. Ефективната игрова среда бе постигната чрез съставяне и прилагане на карта за структурирано наблюдение на играта на деца със СОП, консултиране, информиране и обучение на родители и студенти по темите на играта, какъвто бе и първоначалният замисъл.

Вследствие на създадените нови диагностични инструменти и практически примери е обогатено учебното съдържание на дисциплините в бакалавърска и магистърска степен по „Игрова терапия за деца със СОП“ и по „Предучилищна педагогика на деца със СОП“

2. Терапевтично – практически цели и резултати

Терапевтичната зала на ФНОИ бе оборудвана с нови терапевтични и адаптирани играчки за деца със СОП от ранна и предучилищна възраст. В период, в който епидемиологичната обстановка позволяваше, голям брой студенти проведоха практически игрови взаимодействия в тази среда. Бе проведена оценъчна и

терапевтичната работа с деца със специални образователни потребности и техните родители в дистанционна форма.

3. Образователни цели и резултати

Публикуваната българска версия на инструмента TUET, съставената карта за диагностика на игровите умения на децата със СОП, закупените нови специализирани играчки за деца със СОП и анализите на заснетите терапевтично-практическите ситуации с деца със СОП бяха включени в обучението на общо 130 студенти от бакалавърските и магистърски програми на ФНОИ.

4. Информационни цели и резултати

В съответствие с поставените информационни цели, вниманието на целевите групи бе насочено към темата и бе обогатена представата им за важността на играта за развитието на децата със СОП. Бяха обхванати следните **целеви групи по проекта**: Група 1 – деца със СОП на възраст 0-7г., Група 2 – родители на деца със СОП, Група 3 – студенти, Група 4 – педагогически и други специалисти, които се интересуват от достъпността на играчките за деца със СОП.

Публикации

• Трошева – Асенова, А., Цветкова – Арсова, М., Игнатова, Д. Кръстева, Д., Шапкова, П. (2020) Изследване на игровата среда за деца със специални образователни потребности в семейството. Годишник на Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, т. XXIV D, с. 79-88, ISSN 1314-6769

• Трошева – Асенова, А., Бояджиева – Делева, Е., Томова, М., Калчева, М. (2020) Инструменти за диагностика на играта на деца със специални образователни потребности. Годишник на Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, т. XXIV D, с.71-78, ISSN 1314-6769

Участие в международна конференция с доклад

• Доклад в Научна конференция с международно участие „Съвременният дискурс в науката“ (23–24 октомври 2020 г.) : Трошева – Асенова, А., Цветкова – Арсова, М., Игнатова, Д. Кръстева, Д., Шапкова, П. Изследване на игровата среда за деца със специални образователни потребности в семейството.

• Доклад в Научна конференция с международно участие „Съвременният дискурс в науката“ (23–24 октомври 2020 г.) : Трошева – Асенова, А., Бояджиева – Делева, Е., Томова, М., Калчева, М. Инструменти за диагностика на играта на деца със специални образователни потребности

Други форми на разпространение

- **Българска** версия на инструмента TUET, публикувана на www.tuet.eu
- Фейсбук страница на проекта
- Информационна брошура